

**Акт**

**лісопатологічного обстеження лісових насаджень філії «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України», що потребують проведення заходів з поліпшення санітарного стану лісів у 2025 році**

18.06.2025 р.

м. Баштанка

Нами, головним лісопатологом ДСЛП «Херсонлісозахист» МАЄВСЬКОЮ Ксенією, інженером лісового господарства філії «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України» ТРИБРАТ Тетяною, лісничими філії «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»: Казанківського лісництва БОРОДІЧ Віталієм, Володимирівського лісництва ПШЕНИЧНИМ Віктором, провели 18.06.2025 року лісопатологічне обстеження лісових насаджень філії «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України» (далі - Філія) з метою призначення заходів з поліпшення санітарного стану лісів на загальній площі **42,7 га**.

Таксаційна характеристика обстежених ділянок відповідно до Проектів організації та розвитку лісового господарства (таксаційний опис, відомості поквартальних підсумків) 2014 року, наведена в таблиці:

Лісництво (урочище)	номер кварталу	номер виділу	площа виділу, гектарів	номер підвиділу	Площа підвиділу, гектарів		Коротка таксаційна характеристика насаджень відповідно до матеріалів лісовпорядкування							категорія захисності
					загальна	площа, можлива для експлуатації	склад	вік, років	повнота	бонітет	середня висота, метрів	середній діаметр, сантиметрів	запас деревостану, куб. метрів на 1 га	
Казанківське	3	5	2,4		2,4	2,4	10АКБ	35	0,3	2	12	14	75	3
Казанківське	3	6	8,3		8,3	8,3	10АКБ	35	0,7	2	13	16	105	3
<b>Разом:</b>			<b>10,7</b>		<b>10,7</b>	<b>10,7</b>								
Володимирівське	4	3	17,0		17,0	17,0	7АКБ(50)3АКБ(5)	50	0,7	3	12	20	20	3
Володимирівське	16	3	4,0		4,0	4,0	10АКБ	29	0,5	4	6	10	20	3
Володимирівське	26	23	1,6		1,6	1,6	10АКБ	45	0,7	4	10	14	65	3
Володимирівське	27	21	5,4		5,4	5,4	10АКБ+БРС	46	0,3	4	9	14	40	3
Володимирівське	23	7	4,0		4,0	4,0	6Д34АКб	37	0,7	2	12	16	75	3
<b>Разом:</b>			<b>32,0</b>		<b>32,0</b>	<b>32,0</b>								
<b>Всього по філії ВСП:</b>					<b>42,7</b>									

З метою визначення причин виникнення патологічних процесів в лісових насадженнях Баштанського надлісництва Філії, призначення в них заходів з поліпшення санітарного стану лісів, було проведено лісопатологічне обстеження лінійним методом шляхом візуального обстеження стану дерев.

**Обстеженням встановлено:**

Представлені для лісопатологічного обстеження лісові насадження Філії характеризуються погіршенням санітарного стану внаслідок пошкодження дерев

стовбуровими шкідниками та хворобами лісу, про що свідчать характерні симптоми та ознаки пошкодження, ураження, прояви шкідливих організмів на дереві або його частині, що впливають на здатність виконання ним життєвих функцій (фотосинтезу, всмоктування вологи та поживних речовин) та призводять до ослаблення дерев, зменшення приросту та послідуочим всиханням.

Незважаючи на проведення заходів з поліпшення санітарного стану лісів, загальна площа насаджень всіх лісництв Баштанського надлісництва Філії з порушеною і втраченою біологічною стійкістю значно зменшилась, але не зникла зовсім.

Заплановані та відібрані в вибірку санітарну рубку, дерева всіх листяних порід (дуб, берест, акація) IV – VI категорії стану, з інтенсивною суховершинністю від 2/3 крони до 100%, всиханням більше половини скелетних гілок по всій висоті крони, в невеликій кількості зломи вершин, поодинокі дерева з дугоподібно зігнутими стовбурами, з нахилом нижньої та середньої частин стовбура понад 30 градусів від вертикальної осі, з підірваною кореневою системою, з локальним відшаруванням кори та пошкодженням стовбуровими шкідниками (заболонниками, вусачами, златками).

На ділянках з акацією білою будуть відібрані у вибірку санітарну рубку дерева суховершинні та сухостійні, з відхиленням стовбурів від вертикальної осі понад 30 градусів, стовбури дерев поодинокі вражені некрозно – раковими хворобами: з наростами – напівкулястими напливами на стовбурах й пухлини (ракові утворення більше, ніж на 2/3 периметра) – здуттями або потовщеннями на гілках і стовбурах, з глибокими тріщинами в комлевій частині, з поодинокими зламами та розколами стовбурів, з локальним відшаруванням кори, пошкоджені стовбуровими шкідниками – під корою личинкові ходи забиті трухою, що характерно для вусачів.

Крім дерев вражених стовбуровими шкідниками, по лісництвах спостерігаються поодинокі листяні дерева уражені – східчастим раком, охоплені ними рани понад 2/3 периметра із заглибленням в середину (частіше в комелі) та з виходом плодкових тіл дереворуйнівних грибів – трутовиків на різній висоті дерев, які є збудниками стовбурових гнилей листяних деревних порід. На ділянках виявлені поодинокі плодкові тіла трутовика справжнього, який викликає білу мармурову ядро – заболонну стовбурову гниль та трутовика несправжнього, який викликає білу ядро-смугасту стовбурову гниль корозійного типу.

### **Висновок:**

Таким чином, в обстежених лісових насадженнях Баштанського надлісництва Філії відмічається пошкодження дерев стовбуровими шкідниками: поодинокі заболонниками, вусачами, златками та із враженням насаджень хворобами лісу (поодинокі східчастий рак листяних порід та стовбурові гнилі – викликанні плодковими тілами дереворуйнівних грибів).

Довготривале знаходження насаджень в такому незадовільному санітарному стані призведе до виникнення масових осередків шкідливих організмів.

Характер всихання поодинокий та груповий, ступінь всихання слабка та середня.

На момент обстеження відведення лісових ділянок у вибірку санітарну рубку не проведено.

При проведенні вибіркових санітарних рубок в насадженнях Баштанського надлісництва Філії залишати дерева, які виконують важливі біоценологічні функції та щоб зменшення повноти насаджень не було нижче встановленого показника повноти згідно «Санітарних правил в лісах України».

### Рекомендації та пропозиції:

1. В насадженнях, що втратили біологічну стійкість, пошкоджених стовбуровими шкідниками та вражених хворобами лісу, з метою недопущення розмноження та розповсюдження стовбурових шкідників та хвороб лісу у прилеглих насадженнях, здійснити заходи з поліпшення санітарного стану лісів із застосуванням найефективніших методів та технологій відповідно до вимог встановлених «Санітарними правилами в лісах України».

2. З метою поліпшення санітарного стану лісів, обстежені насадження потребують проведення **вибіркової санітарної рубки на загальній площі 42,7 га.**

3. ДСЛП «Херсонлісозахист» рекомендує лісовій охороні Філії здійснювати моніторинг за поширенням шкідників лісу та проводити наземні біологічні заходи боротьби із шкідниками лісу, а саме розвішування гнізд для птахів.

4. Заходи з поліпшення санітарного стану лісів виконувати згідно вимог «Санітарних правил в лісах України», затверджених постановою КМУ від 27.07.1995р. №555.

Акт складений в 3-х примірниках:

1. Південно міжрегіональному управлінню лісового та мисливського господарства
2. Філії «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»
3. ДСЛП «Херсонлісозахист»

Додаток: фотофіксація.

Головний лісопатолог  
ДСЛП «Херсонлісозахист»

Ксенія МАЄВСЬКА

Провідний інженер лісового господарства  
філії «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»

Тетяна ТРИБРАТ

Лісничі філії «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»:  
Казанківського лісництва

Віталій БОРОДІЧ

Володимирівського лісництва

Віктор ПШЕНИЧНИЙ